

bode ravno zdaj dana prilika, pri kateri se pokazete, kakor pravi slovenski poštenjaki. Zdaj, ko se boše gradila železnica, lahko vsem tistim, ki bodo opravljali delo in ki bodo reševali vaša zemljišča, lahko pokažete, da ste v vsakem oziru poštenjaki in to s tem, da ne bodete delali nepotrebnih ovir in da ne bodete tirjali za odstopljeno zemljo večjega plačila, kakor je v istini vredna. Onim pa, ki niso naši rojaki in ki bodo imeli priliko, se z vami pogajati, naj se ponudi prilika, vas spoznati ne kot trme glave, temveč kot prave slovenske poštenjake!

Gospodarske stvari.

O juncih in njih vzreji.

Kmetovalci imajo marsikaj dela, pa tudi veselja, ako jim ne manjka veselja do dela. Se ve, da jim je treba dela in dela, predno jim to dopolni veselje. Pogledjmo le v hlev, v katerem stoji živina! Hlev in živina v njem kaže skorej najbolj očito, kak da mu je gospodar. Mi opazujemo na naše veliko veselje, da je pri slov. gospodarjih že marsikaj hvale vredno, kar se tiče živine in reje, prvo veselje pa je gotovo za-nje same, ako se jim redi lepo in lepa živina.

Naj jih pa opomenimo še dnes na junčke, na male vole. Za-nje še je pri tem in onem gospodarji premalo skrbi, najbolj pač za to, ker junček itak sam raste in postane čez dve, tri leta vol, ne da mu je treba v to veliko postrežbe. Resnica je že to, da postane iz junčka junec in iz tega vol, ali to je vprašanje, kak da postane, ako nima prave postrežbe! Kakor pri živinčutih v obče, tako pride tudi pri junčkih veliko na to, kako se jim razvije v prvem letu život. Če ni v tem času dobro z rejo, v poznejem času se ne popravi taka zamuda nikoli več, vsaj ne do cela.

V tem času dela se v živinčetu okostje in čem bolje se mu razvija to, tem lepša je njegova postava in lahko se umeje, da kjer ni prave, krepke postave, tam tudi ves život ne more biti veliko prida. Iz tega pa tudi človek lahko razsodi, da se ne zavrže, kar se da živinčetu v tem letu in je to le neko posojilo, ki ne ostane brez dobrih obrestí, ako ni kake uime. Priporoča pa se gospodarju, naj daje živinčutom v tej dobi poleg druge krme tudi krompirja, repe, kolorabe in sploh tacih reči, iz katerih dobiva živinče snovi za svoje kosti.

Junčka, ki se skotne v jeseni, krmi skozi tri mesece z mlekom, po tem času pa dajaj živinčetu mesto mleka pol klg. prge, ječmenjaka, repe, pa tudi dobrega sena in čudo se ti razvije živalica. Rezati kaže junčka brž v prvih mesecih, ako le čas, muhe itd. to pripustijo. Tako dobi žival lepše roge in prijazniša ji je glava — nekaj, kar potegne pozneje pri ceni

veliko. Kjer je paša, naj se pusti žival na pašo, toda v jutro in na večer mora dobiti tudi suhe krme v hlevu. Brez te ne gre dobro.

Prvo leto, smo rekli, odloči skorej vselej, kaj bode iz živinčeta. Ako se redi živinče v svojem prvem letu prav in kakor mu je potreba, tedaj ne bode preveč škode, ako se greši kje kedaj v poznejši dobi. Ako pa se zamudi v tem že v prvem letu, tedaj se vidi to in kaznuje se hudo na gospodarji potlej in on ne more nikoli te škode več odvrniti od sebe. Dobra postrežba, ki se daje živinčetu pozneje, ne napravi več nikoli iz živinčeta, kakor le-to, da je še nekam tako za silo.

Če človek nima dobre paše za živino ali če je vreme mrzlo, deževno, tedaj stori na vsak način bolje, če obdrži mlada živinčeta v hlevu ter jim polaga v njih, kar in kolikor jim je treba. Vendar naj se ne pozabi v tem, da je živinčetu treba gibanja in zato se mu mora tudi dati časa in priložnosti za to. Po zimi velja, ako se dve, trikrat spusté, kedar je napajanje, živali malo na prostem, toda dolgo nikoli v mrazu.

Drugo leto je živinče že večje in težje, zato mu je treba tudi več krme, krompirja, repe, sena, slame bode več treba, ali za vse to je živinče že tudi prav hvaležno, kajti o konci tega leta vaga že 400—450 klg., če je iz boljših plemen. Od tretjega naprej pa je krma različna in ravna se po tem, čemu da naj služi živinče. Ako se ima odebeliti in čez pol leta prodati mesarju, treba mu je krme za to, dobre in obilne.

Voli, ki pridejo v prego, ne potrebujejo druge krme, kakor sena, dobre slame, krompirja, repe itd., vsega pa zadosti in v pravem času. Nič ne škoduje živali bolj, kakor če ni reda v krmljenji. Za to pa priporočamo mi našim kmetom, naj skrbijo v tem za red. Le njim bode to h koristi.

Zapreči smemo junce že v tretjem letu, toda le za lahke reči in ne smemo jih potlej nikoli pustiti na gladu, pa tudi ne na vetru, ako so vsled dela vroči. V svoje peto leto raste vol zmerom naprej v meso, kakor se pravi in naj nam torej ne bode nikoli žal za krmo, ki mu je damo, naj že dela ali le počivlje. V volih je gotov denar.

Sejmovi. Dne 15. novembra v Langu pri Lipnici. Dne 17. novembra v Gomilicah. Dne 19. novembra v Ivniku, pri sv. Juriji v slov. gor., v Podsredi, na Ljubnem, na G. Polskavi, v Rušah in Slov. Gradci.

Dopisi.

Iz Št. Jurja ob juž. žel. (Važno za župane ob prihodnjem popisovanji.) Kakor znano, daje občno popisovanje in štetje

ob konci desetletja dosti opravila in potov; ta posel pa se da precej olahčati in ima za občinske predstojnike še druge prednosti od navadnega popisovanja, ako se stori tako, kakor je to storil župan Sentjurski leta 1880. On je dal namreč na pol pole tiskati vsa dotična vprašanja — se ve, da slovensko — v posamezne predalce prav pregledno, na eni strani za ljudi, na drugi za njih živino, kakor se tu vidi na priloženem obrazcu (formularji). Te pole se po tem oddajo vsakemu gospodarju, da jih spolni, če pa bi jih sam ne znal popisati, stori to lahko kak sosed ali pa se spolnijo v občinski pisarni. S tem je delo veliko pokrajšano; še večje vrednosti je pa to, da se potem spolnjene pole prinesejo občini; tam se po občinah in okolicah vrsté in zvežejo. To pa je potem najzaneslivejša matrika, iz katere se gosposki vselej in zanesljivo o stanji te ali one osebe lahko poroča. Ker imajo te pole dosti prostora, se tudi pozneje premembe lahko razvidno vpisujejo. Sentjurskemu županstvu se je ta način popisovanja prav dobro obnesel, tako da se tudi drugim županom priporočati more. V. J.

Od Sotie. (Pošta na Slatini.) V številki 44. „Slov. Gosp.“ berem v dopisu od Slatine nekaj o poštne uradovanji in o novem g. poštarji. Zares mora omenjeni poštar čuden možiček biti, ker še svoje ime v poštinih prijemnicah tako neznano podpiše, da ni mogoče razložiti, ali je ime ali kaka rimska številka. Zato pa je še menda županom tukajšnje župnije neznano njegovo ime. Opomnil bi toraj tega novega gospoda poštarja, da bi bilo pač lepše za-nj in boljše, da bi o svojem prihodu na slovensko zemljo, na Slatino, bil vse občine tukajšnje župnije sv. Križa s pismom pozdravil in jim svoje ime naznanil, saj brž ni turško, da bi se sramoval kristjanov. Boljše bi bilo to, kakor pa to, kar so že občine dobile z odlokom okraj glavarstva Ptuj, dne 29. jun. 1889 št. 11905 na znanje. Od strani c. kr. poštne in brzojavne urada na Slatini je bojda tje pritožba prišla zaradi nepravilnih, poštne prostih naslovov. V tem je potlej bilo ostro ukazano, naj se na vsak, poštne prosti list še pripiše: „portofreie Dienstsache“. To je čudno, prav, kakor bi res bili tukajšnji župani čisto nevedni, da bi ne vedeli, da je tudi dobro, če se „službeno“ na zavitek zapiše. Še nekaj naj omenim. Pred kratkim je nek posestnik iz Tekáčovega na pošto prinesel zavitek z naslovom, seveda s slovenskim: na c. kr. okr. glavarstvo v Ptuji, ali gospod poštar ga je na to vprašal, kaj je to: okr. glavarstvo? Ali je to kakošnja sparkasa? To je lepo: na slovenski zemlji za služek imeti, in še iz kmetov norce briti! Za danes je zadosti, toda vedite, gospod poštar, da ste na slovenski zemlji in da ob tukajšnjih kmečkih žuljih živite!

Kmet.

Od sv. Magdalene v Savinjski dolini. (Blagoslovljenje nove kapele.) Lepo vreme je bilo na kvaterno nedeljo to jesen. Vse se takega dneva veseli, kar le na svetu živi. Ta prelepi Gospodov dan prinesel je posebno veliko veselja nam, v soseski sv. M. Magdalene, ker smo imeli slovesno blagoslovljenje nove kapele Matere Božje čistega spočetja. Spoštovanima Jakobu in Jeri Uplaznik pozidal je kapelico domače fare umetni zidar zraven poslopja Uplaznikovega, katera je prav umetno pozidana na prijaznem gričku. Premilo podobo pa je dobil od slovečega mojstra Stufleserja na Tirolskem. Štiri dekleta pa so napravila več krasnih vencev za olepšanje kapele in zelenih mlajcev. Sploh bilo je treba več pridnih rok, da se je vse to storilo, kar je bilo k temu vselemu blagoslovljenju potreba. Kapelico Matere Božje blagosloviti bila sta povabljeni č. g. župnik in kaplan. Prišlo je veliko ljudi od blizo in daleč vdeležiti se vesele slovesnosti. Ob štirih bilo je blagoslovljenje in po blagoslovu imeli so č. g. župnik ginljiv govor o Materi Božji, in so ob konci tudi pohvalo izrekli za Marijino čast toliko vnetima gospodarju in gospodinji, ker sta imela toliko truda, stroškov in ljubezni do Marije pri stavbi te lepe kapele. Po govoru zapele so deklice več milih pesmic Mariji v čast. Po petji pa je sledila vesela gostija, h katerej je bilo lepo število povabljenih in s tem je naš dragi sosed postavil prelep spominek v čast in veselje Mariji pa tudi sebi, ženi in svojim otročičkom. Lepa mu hvala za-nj!

Iz Ptuja. (Dijaška kuhinja) v samostanu č. gg. oo. minoritov v Ptuji je v tekočem šolskem letu 1889/90. od 19. septembra do 31. oktobra ubogim dijakom 59P kosile v vrednosti 82 gl. 35 kr. podelila. Darovali so z nova v dobrodelni namén nastopni p. n. č. gospodje, oz. zastopi: G. Spindler Anton, c. kr. zemlj. knjigovodja v Brežicah, 5 gl.; g. Kupljen Anton, c. kr. notar v Črnomlju, 3 gl.; č. g. v. Pras Stanko, min. kaplan v Neunkirchenu, 2 gl.; č. g. Gomilšak Jakob, nemški propovednik v Trstu, 5 gl.; č. g. Osenjak Martin, kaplan v Ljutomeru, 1 gl. 50 kr.; č. g. Kolanko Martin, župnik v Podgorji, 2 gl. 25 kr.; č. g. Aškerc Anton, kaplan pri sv. Lovrenci v Slov. gor. 1 gl. in Ptujski: g. Raisp Ferdo 10 gl.; g. dr. Čuček Josip 30 gl.; g. dr. Ploj Jakob 4 gl.; g. dr. Jurtéla Franc 10 gl.; g. Klobučar Anton 2 gl.; g. Kunstek Luka 2 gl.; g. Balón Ivan 2 gl.; č. g. Črnko Marko 1 gl. 5 kr.; č. g. Majcen Ferdo 1 gl.; č. g. Bratuša Alojz 1 gl. 5 kr.; č. g. Šalamon Franc 1 gl. 5 kr.; g. Zelezinger Franc 5 gl. in slav. Ptujška posojilnica 30 gl. Vsem preblagim darovateljem in preiskrenim ljubiteljem uboge gimnazijske mladeži izrekamo prisrčno hvalo in stoterni „Bog plati!“